

71 LET KASNEJE

JURIJ PAVEL EMERŠIČ

Množice na grobovih ob dnevu vseh svetih so nam razkrile enega izmed kriterijev, po katerem se človek loči od primatov. Pogrebni rituali in načini pokopa so se skozi zgodovino sicer spreminjali, sakralni značaj grobov pa nikoli. Že v prvih civilizacijah je bilo onečaščenje grobov skrajno nizkotno dejanje, zato so tudi roparji pazili, da so pobirali le grobne pridatke, pokojnikov pa se niso dotikali. Zaradi rimskega spoštovanja počivališč mrtvih so se kristjani večkrat zatekli v katacombe in tja jim preganjalci krščanstva niso nikoli sledili.

Arhitekt Jože Plečnik si je 2000 let kasneje zamislil ljubljanske Žale kot posvečen kraj, Vrt vseh svetih. Arhitekt si v svoji najhujši nočni mori ni predstavljal, da se bo samo nekaj let zatem pričela velika skrunitev grobov na Žalah, Orlovem vrhu in drugod po Sloveniji. Samo mesec dni po prihodu zmagovite partizanske vojske v Ljubljano je notranji minister Zoran Polič izdal ukaz o uničenju grobov nasprotnikov revolucije. Podobno kot v Franciji med jakobinsko diktaturo so tudi tukaj trupla pokojnikov izginila neznano kam. Z Orlovega vrha so jih vozili celo v tovarno lepila ... Slovenija je padla na predcivilizacijski nivo.

70 let kasneje je Slovenija še vedno polna množičnih grobišč, ki nas po številu umorjenih postavlja na prvo mesto v povojni Evropi. Visoko nad Srebrenico. Že 25 let slovenska javnost bolj ali manj apatično spremlja izkopavanje človeških kosti, rožnih vencev, vojaških »opasačev«, ženskih kit, pa tudi majhnih otroških skeletov ... Ob vsaki tovrstni novici se razvnamejo pogosto neprijetne in celo sovražne razprave glede načina pokopa, kraja pokopa, zgodovinske vloge umorjenih, itd. Politična elita se je v zadnjem letu odločila pospešiti pokopavanje pobitih in je ob koncu avgusta o svoji nameri seznanila tudi slovenske škofe. Ti so vzeli odločitev države o hitrem in neposrečenem izboru zadnjega počivališča »na znaje«. Še več, nadškof Cvikl je izrecno poudaril, da se z odločitvijo o »uvozu« mrtvih v njegovo škofijo škofje niso strinjali, saj so tako kot večina svojcev pobitih želeli pokop na Teharjah. Maribor je namreč za mnoge starejše predaleč, za svoje pobitih nima nobene simbolne teže in nena zadnje zamegljuje unikatnost slovenskega Odpora, ki se tukaj izgublja v nepregledni množici zajetih in v okoliških tankovskih jarkih pobitih Hrvatov. Kljub jasno izraženemu stališču in nestrinjanju s krajem pokopa pa slovenski škofi že poleti napovejo sodelovanje pri ceremoniji. In jo s tem legitimirajo, saj je brez škofovskih insignij ne bi bilo. Alternativne organizacije, ki bi nadomestila Cerkev, namreč Pahorjevi nimajo. Imajo le alternativne organizacije, ki bi vskočile v primeru neudeležbe Nove slovenske zaveze, ki je najbolj legitimna zastopnica žrtev in njihovih sorodnikov.

Odgovorna naloga spregovoriti sorodnikom in prijateljem pobitih pri pogrebni maši 27. oktobra je padla na ramena nadškofa msgr. Alojzija Cvikla. Zbrane je nagovoril v pridigi, ki je bila polna močnih duhovnih poudarkov. Če bi bil polovico krajši, bi pohvalil njegov nagovor v čast »božji državi« in njenim mučencem. A je na žalost nadaljeval in se v zadnjem delu svoje pridige ni izognil skušnjavi »politične korektnosti«. V razpetosti Cerkve med transcendenco in imanenco, med božjo in zemeljsko državo, je na koncu ugodil tudi okusu slednje. In povedal, da moramo vsi priznati vsak svoj del krivde in si seči v roke. Izjava kaže na slabo razumevanje zgodovine. Predstavljamo si, kako bi sprejeli preživeli taboriščniki v Auschwitzu škofov predlog, naj priznata obe vpleteni stani svoj del krivde in si sežeta v roke... Kaže pa škofov predlog še drug problem, na katerega je v knjigi Zlo stoletja odlično opozoril Alain Besanson: »Po navadi lahko do odpuščanja pride le, če se zanj prosi Boga in žrtev, če je torej greh poprej priznan in prošnja za odpuščanje izražena. Če ti pogoji niso izpolnjeni (in pri nas niso! op. Emeršič) in je odpuščanje kljub temu enostransko podeljeno, ima odpuščanje vse pogoje, da je nično in da predstavlja celo dodaten greh. Takšno prelahko odpuščanje lahko izhaja iz vzvišene morale ..., lahko iz preproste lenobe, da bi preučil dejstva, lahko iz pomanjkanja poguma pred zahtevami pravičnosti ...«

Morda mi bo kdo očital slabo primerjavo, češ, mnoge žrtve so v vojni nosile orožje. Da, mnogi so instinktivno prepoznali, da gre v revoluciji za agresijo najbolj temačne mistike na civilizacijo naših prednikov, na nedotakljivost človekove narave, družine in doma. Zato so se uprli. Mnogi duhovniki, ne samo v Sloveniji, ne dojemajo globine tega upora, tragike poraza in velikega duhovnega potenciala celih legij mučencev. Namesto zbiranja podatkov za beatifikacijske postopke moralizirajo ...

A upanje ostaja, saj Bog ne pozabi nobenega svojih mučencev. 16. oktobra 2016, je bil na Trgu sv. Petra v Rimu razglašen za svetnika José Luis Sánchez del Río. Bil je eden izmed mehiških kristerosov, ki so se v 20-ih letih 20. stoletja z orožjem uprli nasilnim razkristjanjevalnim poskusom mehiške vlade. Leta 1928 je bil ujet, mučen in usmrčen. Naslednje leto je prišlo do kompromisa med mehiškim episkopatom in vlado (svoboda bogoslužja, verouk v cerkvi, svobodna uporaba nacionaliziranih nepremičnin). Cerkev je po sklenitvi gnilega kompromisa ugodila zahtevam »zemeljske države« in politično korektno odrekla podporo kristerosom. Kasneje je najbolj vztrajnim celo zagrozila z izobčenjem ... A Bog ne pozabi svojih mučencev. 71 let kasneje je Janez Pavel II razglasil za svetnike več takrat ubitih mehiških duhovnikov, Benedikt XVI je nadaljeval z beatifikacijami številnih ubitih laikov, papež Francišek pa je z zadnjo kanonizacijo mladega vojaka počastil obrambo vere, naroda in doma.

Cerkev v Mehiki je potrebovala 71 let, da je prepoznala svetništvo svojih bojevnikov. Cerkev v Slovenijo bo očitno potrebovala več ... Sv. José Luis Sánchez del Río, prosi za nas.

(Casnik.si)

Kako bo z ustavnim sodnikom?

O važnosti sodnih ustanov v vsaki družbi ni treba še posebej poudarjati. Tudi mi, v Argentini, to od blizu vidimo in občutimo. Prav tako važno je sodstvo v Sloveniji, predvsem v sedanjih, še vedno prehodnih časih, ko mnogokrat niti dogajanja sučejo »strici iz ozadja«. Prav sedaj se zamenjava mesto enega od ustavnih sodnikov.

Predavatelj na Harvardu ddr. Klemen Jaklič (ddr. - ima dvojni doktorat) je dal soglasje za kandidaturu za ustavnega sodnika. Spomnimo: dr. Jakliča so nedavno že izigrali člani vladajoče koalicije, ki so ga izločili kot kandidata za sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice (ESČP). Kljub temu pa gre za predavatelja z veliko mednarodnimi izkušnjami in tudi enega najuglednejših pravnih strokovnjakov v Sloveniji po izboru glasovanja, ki ga opravlja Družba Tax-Fin-Lex.

Dr. Jaklič je v raznih oddajah, predvsem na radiu Ognjišče, katerega gost je enkrat na mesec, že večkrat komentiral delo ustavnih sodnikov. Marca je na vprašanje, zakaj so ti sodniki potrebni in pomembni, dejal: »Gre za izjemno pomembno institucijo, funkcijo v smislu zaupanja ljudi. Če se tam kaj zalomi, če se zalomi na vrhu, na ključni instanci, takrat se podre celotna pravna država.«

Jaklič se ni sam prijavil na razpis za mesto ustavnega sodnika, kar je tudi potrdil. Kdo ga je predlagal, ni znano, naj bi pa javnost to kmalu izvedela.

A glede na polom, ki so si ga od predsednika države Boruta Pahorja naprej in nato vse do vladajoče koalicije privoščili ob Jakličevi kandidaturi za sodnika na ESČP, ko so ga v krog izbranec povabili zgolj zaradi »navidezne« pluralnosti, se lahko upravičeno vpra-

šamo, ali ga ne bodo izigrali tudi tokrat.

Predavatelj na Harvardu, ki se lahko pohvali z vrsto strokovnih knjig in člankov, ki so dobili pozitiven odmev po vsem svetu, se kljub temu ne da. Mimogrede: mnogi danes vodilni pravni strokovnjaki v Sloveniji dr.

Dr. Klemen Jaklič

Jakliču, po strokovnih objavah v slovenskem, predvsem pa angleškem jeziku, ne sežejo niti do kolen. Na twitterju je ob soglasju za kandidaturu za ustavnega sodnika z a p i s a l :

»Dal soglasje k predlogu za kandidaturu za ustavnega sodnika. Skupaj z vašo podporo nastavimo ogledalo še enkrat, dvakrat, stokrat, če bo treba. Za pravno državo.«

Kljub temu ne gre zanemariti zgodbe, ki smo jo videli pri Jakličevi kandidaturi za sodnika na ESČP. »Sodni svet je vlekel neke svoje preference, pri čemer je šlo za popolno 'zlizanost' sodnega sveta in nekaterih kandidatov, za tesna osebna prijateljstva,« je dejal Jaklič in spomnil, da so nekoliko kasneje ugotovili še to, da kljub temu, da so ga med kandidati za ESČP dali na zadnje mesto, lahko pride na glasovanju v Strasbourgu do njegove izvolitve. »Tako je ena kandidatka prišla kar mimo sodnega sveta, pravzaprav preko vlade in ministrstva,« je spomnil. S tem so Jakliča izločili in tako »so imeli popoln paket treh.« »To so igre, ki se ves čas ponavljajo. To je ta balkanski sistem. Iz razpisa v razpis enako. Na Balkanu nič novega,« je septembra dejal predavatelj na Harvardu dr. Jaklič.

Samo kot zanimivost: dr. Klemen Jaklič je pranečak naše gospodične Angelce Klanšek, s katero je ves čas, do njene smrti, gojil ljubeznive pismene stike.

20. najboljša država na svetu

Slovenija se je na lestvici držav glede na blaginjo uvrstila na visoko 20. mesto. Prvo mesto na lestvici, v kateri je londonski inštitut Legatum primerjal 149 držav, je zasedla Nova Zelandija.

L o n d o n s k i inštitut je pri nastajanju lestvice držav, v katerih je blaginja največja, vključil kar 104 spremenljivke. Primerjali so nekoliko bolj tradicionalne indekse, kot sta bruto domači proizvod na prebivalca in število ljudi, ki so zaposleni za polni delovni čas, ter tudi nekoliko manj običajne, kot je na primer število varnih internetnih strežnikov, ki jih ima država, poroča britanski časnik Independent.

V kategoriji naravno okolje se je Slovenija, zahvaljujoč »agresivni naravovarstveni politiki« zavihnila na prvo mesto, najslabše pa se je uvrstila v kategoriji podjetništvo, kjer je zasedla 60. mesto. V kategoriji gospodarstvo se je slovenska država uvrstila na

30. mesto, v kategoriji upravljanje na 38. mesto, pri izobraževanju na 23. in varnosti na 14. mesto, v kategoriji zdravje na 35., pri osebni svobodi na 20. in v kategoriji socialni kapital na 22. mesto.

Skupno se je Slovenija letos uvrstila na 20. mesto, kar je sicer pet mest višje kot na lanski lestvici. Na lestvici sicer najdemo številne evropske države, med njimi na 15. mestu tudi Avstrijo, Nemčija se je uvrstila na 11. mesto, Švica pa na četrto mesto. Hrvaška je zasedla 43. mesto, Italija 32., Madžarska pa 45. mesto. Na prvem mestu je Nova Zelandija, sledita ji Norveška in Finska.

Ob 500-letnici reformacije

Papež Frančišek in predsednik svetovne luteranske zveze Younan sta ob letošnjem dnevu reformacije v Lundu na Švedskem podpisala skupno katoliško-luteransko izjavo »Od konflikta do skupnosti«. Po tem zgodovinskem dogodku je v murskosoboški evangeličanski cerkvi, ki nosi ime po utemeljitelju protestantizma Lutru, preteklo nedeljo, 6. novembra potekalo ekumensko bogoslužje. Udeležili so se ga mnogi najvišji predstavniki različnih cerkva in slovenske države.

Predstavniki katoliške in evangeličanske cerkve v Sloveniji so se strinjali, da obletnico začetka reformacije, ki bo prihodnje leto, proslavijo po zgodovinskem ekumenskem dogodku v Lundu 31. oktobra letos. Soboški katoliški škof Peter Štumpf je ob predstavitvi slovesnosti dejal, da sta dokument in skupna izjava izpostavila uspešen dialog med katoličani in evangeličani, kar je pomagalo prerasti številne razlike ter je poglobilo razumevanje in zaupanje med Cerkvama. »Tudi v Sloveniji imamo podobno pot ekumenizma, v preteklih stoletjih smo se tudi v Sloveniji močno ozirali na predodke in spore in tega tudi mi ne moremo spremeniti, lahko pa gotovo veliko spremenimo v sedanosti, ko se skupaj oziramo na našo skupno vero v Jezusa Kristusa, se skupaj preobračamo, beremo, poslušamo Božjo besedo, molimo, delamo dobra dela in se skupaj veselimo ali žalostimo,« je poudaril Štumpf in dodal: »Želimo si, da

bi bila to nedeljo Sobota kot majhen Lund, in dodali smo prošnjo Bogu za edinost obeh Cerkva.«

Častni škof evangeličanske cerkve Geza Erniša je spomnil, da je bila v Lundu leta 1949 ustanovljena Svetovna luteranska zveza, omenjeni dokument pa je po njegovem odlična podlaga, da Cerkev nadaljuje to pot in da še bolj poglobljeno premisli o vseh učinkih dokumenta na vsakdanje življenje, da ne bo ostalo le na akademski ravni. »Verjetno bo krščanstvo moralo stremeti za tem, da bomo nekoč govorili o eni Kristusovi cerkvi. Razumem, da so pogledi na Boga, vero, cerkev različni, to je legitimna pravica slehernega človeka, slehernega vernika, ampak dokument tako lepo izpostavlja, da poudarjamo tisto, kar nas združuje, kar nas povezuje in tudi nakazuje smer, kako iti naprej,« je povedal Erniša. Po njegovem je prišel čas, ko si nobena krščanska cerkev ne more več privoščiti nobenega ekskluzivizma, ne da bi se ozirala tudi na druge.

Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik republike Borut Pahor, škof evangeličanske cerkve Geza Filo, častni škof evangeličanske cerkve Geza Erniša, ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore, njegov tajnik in celjski škof Stanislav Lipovšek, ki je tudi predsednik ekumenskega sveta, soboški škof Peter Štumpf, apostolski nuncij v Sloveniji Juliusz Janusz ter predstavniki binkošne in srbske pravoslavne cerkve.

IGRA OB PRISTAVSKEM DNEVU

Jeklene magnolije

Živimo v časih, ko se argentinska dekleta in žene branijo pred nasiljem moških. Kdo bi si mislil, da v letu 2016, ko človek išče prebivališče na Marsu in se tehnologija širi po vseh kotih sveta, pridemo do tega, da se morajo zbirati matere in hčere vseh nas po trgih države, ker je del »močnejšega« spola izgubil spoštovanje do njih.

V tem kontekstu in ob praznovanju 49. obletnice našega Doma, nam je pristavska gledališka skupina, pod režijo gospe Maruče Zurc, uprizorila igro »Jeklene magnolije«. Za tem naslovom se skriva komična melodrama o šestih ženskah, ki vsaka na svoj način, rešuje svoje probleme in dokazuje, da so pogosto močnejše od moških.

Celotno dogajanje igre se odvija v lepotilnem salonu Trudy Jones (Gabi Bajda Križ), ki je pred kratkim zaposlila pomočnico Annelo Dupuy (Viki Selan) in to v majhnem mestecu, kjer ženske med urejanjem zunanosti odkrivajo svoja čustva in razkrivajo intimne svetove. Dogodki v salonu, »kamor še ni stopila moška noga« se vrtijo okrog zadnjih dveh let in pol življenja mlade Shelby Eatenton (Andrejka Puntar Gaser), vendar se njena zgodba - prizadevanje za materinstvo, bolezen, odločitve, da bo kljub vsemu zanosila, in posledično poslabšanje zdravstvenega stanja - ne odvija na odru. Vidimo le obrobne dogodke, slišimo reakcije obiskovalk frizerskega salona, na prelopnice iz Shelbynega življenja in življenja ljudi iz njene

bližine: njene mame Mlynn Eatenton (Maruča Zurc), Clairee Belcher (Cvetka Češarek Tomažević) ki je vdova nekdanjega župana in Ouiser Boudreaux (Beti Petko-

všek Mavrič), ki je premožna večna godrnjavka. Ženske prestrezajo zunanje dogodke, se nanje odzivajo in v na videz neobveznem klepetu, razkrivajo kompleksna čustvovanja ter svoje intimne spopade z bolj ali manj usodnimi križi in težavami.

Jeklene magnolije so bile krstno uprizorjene leta 1987 v New Yorku, dve leti pozneje je njihov avtor Robert Harling napisal še filmski scenarij.

Čestitam igalkam za tako lep nastop, ki je brez dvoma navdal nas gledalce z globokim sočutjem.

Daniel Kocmur

Fotografija: **Damijan Kopač**

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Dokler ne cenimo vrednot, ki so oblikovale življenje staršem in njih prednikom, če so nam tuje, kreposti in slabosti, dela in uspehi, junaštvo in trpljenje lastnega rodu, ostajamo ob vsem imetju revni. Ne bomo našli v svetu mesta, ki nam gre, ker praznih rok ne bomo zmožni iz lastnega dajati in bomo iz roda v rod prisiljeni iskati resnični svoj obraz - in korenine.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Pred dnevi je poteklo leto dni od prvega kroga zadnjih volitev. Ni bilo kakih slovesnosti, ker predsedniško mesto se je odločilo kasneje. A to ne zmanjšuje važnosti dogodka, ki je bil mejnik v argentinski politiki. Po dolgih letih je peronizem izgubil ključno provinco Buenos Aires. S tem se je podrla strategija bivše predsednice in začela nova doba.

Ko pade trdnjava. Sodobno argentinsko politiko moremo razumeti če razumemo peronistično gibanje. In v tem je bistvena prva provinca. Prestolno mesto je bilo vedno oddaljeno od te stranke, provinca Buenos Aires, ki sama predstavlja skoraj 40% volilnega telesa, pa je steber te politične struje. Le v povodnji Alfonsinove zmage leta 1983 je prišla v roke radikalov. Potem je ostala iste politične barve do lanskega leta. Nima veliko smisla sedaj razglabljati, če je usodo zapečatila bivša predsednica, ko je določila kandidata za guvernersko mesto (Anibal Fernández - Martin Sabbatella). Niti nima smisla ugibati, kaj bi bilo, če bi bili kandidati drugi (Domínguez, Randazzo). Presenetljiva zmaga gospe Eugenie Vidal je podrla načrte kirchnerizma. Kot menijo strokovnjaki, je bivša predsednica računala z možnostjo poraza za predsedniško mesto. Ni bila zadovoljna z lastnim kandidatom (Scioli), a drugega ni bilo. Zato je bil načrt, v primeru poraza, da bi se celotna ekipa preselila v »trdnjavo peronizma«, v provinco Buenos Aires, da bi od tam držala v šahu Macrija in njegovo vladno. Izguba province je bil hujši udarec kot izguba predsedništva. Še hujše je sedaj, ko guvernerka Vidal izredno dobro deluje, dobiva sloves zaradi boja proti mafijam (policijski in trgovci z mamili) in spretno tke uspešne dogovore z zmerno peronistično opozicijo. Kirchnerizmu ni ostalo drugega, kot da se zateče v rodno provinco, v Santa Cruz. Ta pa je tako oddaljena in ima take finančne težave, da je vsaka protiofenziva dvomljiva. Najhujša pa je zamera peronizma, ki gospe Cristino krivi poraza. To pa je med njimi neodpušljivo.

Vse sile. V tem stanju bivša predsednica napenja vse sile, da bi se obdržala ob krmilu peronizma. Vsaj delno ji uspe, ker se je veljakom težko otresti vajeti, s katerimi jih je držala zavezane skozi dvanajst let. A tudi to počasi popušča. Ostanejo ji najbolj zvesti, ki jih pa ni

malo. V provinci Buenos Aires število doseže 30% volilnega telesa. Razne ankete kažejo sliko, ki pa se večkrat spremeni. Če bi gospa kandidirala za senatorsko mesto, bi lahko pristala tretja in - ostala zunaj. Se bo ponižala in kandidirala za poslansko zbornico? Druga možnost je, da kandidira v provinci Santa Cruz, a ta v prihodnjem sklicu ne zamenja senatorjev, torej bi tudi pristala med poslanci. Mnenje opazovalcev je, da želi na vsak način priti v kongresno palačo in uživati parlamentarno nedotakljivost. Morala bo pohiteti ker, kljub temu da vlada nič ne priganja, sodni postopek proti njej napreduje. Prav tako se slabša sodni položaj njenih ministrov. Prav zanimivo je, kako skoraj vsak dan pride na površje kak nov podatek, kak nov primer, ki dokazuje grozno korupcijo, ki je vladala v preteklih letih. Iznajdljivost na tem področju je preseгла vse meje. Narod začuden gleda in le upa, da bo prišlo do vzorne obsodbe, ki bo tej bolezni napravila konec.

Kam se tok obrača.

Govorili smo o naporih gospe Cristine, da bi ohranila oblast, ali vsaj vpliv v gibanju. Kot jo njeni zvesti skoraj obožujejo, se med ostalim peronizmom širi upor. To je prišlo do izraza pretekli teden, ko je poslanska zbornica z veliko večino potrdila zakon o proračunu, ki je vlado zelo skrbel. Precej številno so ga podprli tudi peronisti, celo sedanji predsednik stranke Gioja, kar je med kirchneristi povzročilo hudo jezo. Máximo Kirchner je pobesnel, a vse ni nič pomagalo. Se bo v tej smeri razvijalo politično življenje? Mnogo je odvisno od uspešnosti vlade, ki se doslej ni preveč izkazala. Obnove gospodarstva še ne vidimo na obzorju. Socialni položaj se tudi ne izboljša, opevana druga polovica leta je skoraj že za nami, a se v žepih ne pozna. Pred kratkim je uradni zavod potrdil, da se srednja plača polovice zaposlenih suče okoli osem tisoč pesov. Isti zavod je vzporedno izračunal, da bi morala štiričlanska družina, da bi bila »srečna« (to je z vsem preskrbljena) prejemanje mesečno 55 tisoč pesov. Kako daleč smo še od tega. Vendar bolj važno kot ustvarjati »srečne« družine, bi bilo skrbeti, da bi bilo čim manj »nesrečnih«, takih, ki so odvisne samo od države (ali tudi privatne) miloščine. Za to pa je bistveno, da enkrat za vselej poženemo gospodarstvo v pravi tek.

45. OBLETNICA MPZSJ

Veličasten jubilejni koncert

V Našem domu San Justo je bil na večer sobote 24. septembra slovesen koncert 45-letnice Mešanega pevskega zbora San Justo. Kdo bi si upal prerokovati take uspehe sodeč po skromnih začetkih?

Leta 1971 je na prošnjo in pobudo dr. Alojzija Starca, g. Andrej Selan povabil »k petju«, kot se je reklo, mladino Našega doma. Odzvalo se je šest vidcev, ki so pogumno nastopili na takratnem pevskem festivalu v Slovenski hiši. Postavljeni temelji so imeli trdno

vrsti pa pojemo hvalnico za prejeto, ohranjeno in prerajeno življenje.

Skladba šteje dvanajst delov za zbor in solistki, sopran Veronika Malovrh in mezzosopran Nadia Magister, ki sta občinstvo presenetili z intenzivno in prepričljivo interpretacijo. Pravzaprav je celotna Vivaldijeva skladba zvenela mogočno, občuteno, odlično.

Spremnstvo orkestra je dodatno opremilo enkratno izvedbo.

Za konec je bilo publiko prihranjeno še bogato poglavje in sicer Händlova

podlago oz. jasne cilje: združevanje mladine ter gojitev slovenske pesmi in kulture.

Učinek pobude je segel daleč naprej: kar 45 let neprekinjenega delovanja zbora je že za nami. Gradnja mostov med generacijami je prispevala h kontinuiteti. Za začetkom z g. Andrejem, je leta 1992 prevzela vodstvo zbora prof. Andrejka Selan Vombergar in tako letos zbor praznuje kar dvojno visoko obletnico: štiri desetletja in pol ustanovitve ter srebrni jubilej Andrejkine taktirke.

Izbrani program jubilejnega koncerta ni razočaral. Že ko je zbor vstopil v avlo, polno navdušenih poslušalcev, je bilo čutili, da bo to izreden večer.

V prvem delu koncerta smo prisluhnili zimzelenim skladbam, ki so skozi skoraj pol stoletja izklesale identiteto in osebnost zbora. Poslušali smo »Pisemce«, dr. Tine Debeljak-Peter Jereb, za mešani zbor Anka Savelli; »Petelinček je zapel«, beneška ljudska-prof. Hilarij Lavrenčič; »Planinska«, Ivan Resman-Anton Foerster; »El caramba«, R. Sagastizábal; »Por un viejo muerto«, Bernardo Palombo-Damián Sánchez; »Póngale por las hileras«, F. Paloma-prior. José Vallesi, solista Marcelo Brula in Martin Selan in »Ride the chariot«, črnska duhovna-prior. Henry Smith, solistki Ingrid Kopač Selan in Veronika Malovrh.

Poseben trenutek so navzoči doživeli, ko je zbor prepeval *Planinsko* in je zborovodkinja povabila publiko naj se jim pridruži. Glasna in jasna je zazvenela slovenska pesem!

V drugem delu nas je zbor presenetil z interpretacijo opusa Antonia Vivaldija »Gloria« v spremstvu komornega orkestra. Izžarevanje energije prof. Andrejke se je preneslo na poslušalce, ki so z velikim pričakovanjem sledili skladbi.

Skladba je zahtevna, precizna, nenavadna na naših koncertih. A ravno *Gloria* je bila izbrana, ker je hvalnica, ki so jo angeli prepevali, ko so prišli v Betlehem; gloria-slava pripada samo Bogu. Torej *Gloria* je hvalna molitev. Je tudi praznična molitev s katero slavimo in prosimo Boga Očeta.

Slavimo Boga za vse prejeto, v prvi

»Aleluja«, tudi ob spremstvu komornega orkestra.

Nagrada občinstva za prečudovit koncert je napolnila dvorano z močnim, dolgim, priznanja polnim aplavzom.

Visoki jubilej Mešanega pevskega zbora je bila čudovita mešanica prijetnih spominov ter pogled poln upanja v prihodnost. Spomine so obujali vsi, ki so kdajkoli v teh 45 letih prepevali v zboru. Upanje pa pripada nam vsem, ko zasledimo voljo, vztrajnost in pogum pri takih podvigih, kot je bil ta koncert.

Po končanem prepevanju je v priznanje in zahvalo za 45 let zvestega, plodnega delovanja Mešanega pevskega zbora San Justo, predsednik Našega doma, g. Marjan Grilj, predal priznanje, ki ga je sprejela prof. Andrejka Selan Vombergar. Priznanje je poklonila tudi veleposlanica RS v Argentini, ga. Jadranka Šturm Kocjan.

Sami pevci najbolje vedo koliko je potrebno, da vsaka prireditev ali koncert dobro uspe. Koliko več pa v teh 45 let prepevanja! V imenu vseh pevcev je ga. Marija Krajnik Štrubelj, ki je bila med omenjenimi začetnimi šestimi pevci, spregovorila besede zahvale in ponosa, člani zbora so pa obdarili ustanovitelja zbora g. Andreja Selana ter zborovodkinjo Andrejko. Posebno zahvalo je prejel vokalni tehnik MPZSJ g. Marcelo Brula, ki že vrsto let zvesto stoji zboru ob strani.

Z zelo posrečeno pesnitvijo se je oglasil zbor Slomškovega doma Ex corde, ko je Marcelo Brula povezal naslove pesmi repertoarja MPZSJ in so tako nastali duhoviti stih.

Obenem se je zbor zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspehu enkratnega večera. Povezavo programa je vodila Ivana Tekavec, za scenski prostor je poskrbel Claudio Selan s sodelavci, luči in zvok so imeli na skrbi fantje Našega doma in splošno oblikovanje je bilo delo Veronike Kržišnik Modic.

Uspehi in dosežki na umetniškem področju glasbe so nas veselo presenetili na jubilejnem koncertu. Kličemo še na mnoga leta in želimo še veliko lepih ur prepevanja!

-mit

SLOVENSKA VAS

Obiskali so nas pevci iz Logatca

Pevsko društvo Logatec, ustanovljeno l. 1911, je eno od najstarejših aktivno delujočih društev na Logaškem. Tako smo brali v programu tisti, ki smo v soboto 29. oktobra vstopili v dvorano Hladnikovega doma v Slovenski vasi, da smo prisostvovali koncertu njihovega Mešanega pevskega zbora. Nekaj let je že minilo, odkar smo imeli v Slovenski vasi zadnji zborovski koncert, in ob tej priložnosti nam je marsikateremu ponovno stopilo pred oči (in v dušo) kako lepe priložnosti so to, za

navzoči spremljali z lastnim petjem. Pri bish smo zaživel tudi posebnost: zbor je podal »Pesem od rojstva« pri kateri je kot solist pel tenor Bogdan Magister, Argentinec ki se je pred leti preselil v Slovenijo. Z njim se je publika posebno navdušila in ga s toplim aplavzom nagradila.

Sledili so končni pozdravi. Najprej je predsednik Vinko Glinšek ponovno nagovoril nastopajoče in jim v zahvalo podaril izvod knjige, ki opisuje prvih petdeset let Slovenske vasi. Predsednik zbora pa je

umetniška doživetja in tudi za družabno srečanje vaščanov z rojaki, ki prihajajo na obisk iz Slovenije.

Ob 20.15 uri je iz ozadja dvorane prišla na oder skupina nad štirideset navdušenih pevcev, ki so okrasili topli pomladanski večer s predstavitev. Najprej je ga. Mirjam Goljevšček z dobrodošlico otvorila glasbeni večer; predsednik Društva Slovenska vas, g. Vinko Glinšek pa je posebej pozdravil nastopajoče in na kratko opisal o nastanek Slovenske vasi. Za tem je pozdravila tudi napovedovalka koncerta in podala besedo predsedniku zbora, g. Tonetu Jerini. Njegove besede so takoj ustvarile poseben stik med Lanuščani in pevci, saj je Jerina govoril o Janezu Hladniku, ki je študiral v Logatcu in, kot veste, ima veliko zaslugo pri prihodu druge slovenske emigracije v Argentino, zlasti -in še posebno- pa pri ustanovitvi Slovenske vasi na južnem delu Buenos Airesa.

Koncert zbora je bil razdeljen na dva dela, s kratkim intermezzom v izvedbi tria. Vrstile so se slovenske ljudske pesmi, sodobne slovenske skladbe in tudi nekatere »tuje« pesmi. Že od vsega začetka je bilo videti, da ima MePZ PD Logatec poseben

smisel za nianse pri izvedbi raznih skladb. Dirigent Lovro Grom je s svojim zmernim načinom amaterske pevce vodil po gotovi poti in uspešni izvedbi vsake partiture. Še posebno uspešne so bile skladbe ljudskega značaja, pri katerih kaže, da se zbor počuti bolj domač. Med pesmimi je nastopila tudi napovedovalka s primerno povezavo, ki ni bila nepotrebno formalna pa tudi ne reskirano improvizirana, temveč jasna in sproščeno spontana, kar je pripomoglo k ustvarjanju lepega vzdušja.

Ne bomo tukaj naštevali celotnega programa, dovolite pa naj omenimo, da so vse pesmi zbudile vesel aplavz med publiko. Najbolj navdušeno so pa ploskali nad nekaterimi domotožnimi in najbolj znanimi pesmimi. Glede tega so si zaslužili posebno omenbo »Tam kjer teče bistra Zila«, zborovska verzija Stamponijeve tango-pesmi »El último café« in izvedba med nami slavne »Moja domovina«, predzadnja pesem v programu, ki so jo vsi

Društvu podaril umetniško sliko in knjigo z zgodovino Logaške župnije. Marsikdo je na glas zaprosil »še eno« in zbor je končno še veselo podal »Sem pevec in peti mi je vse na sveti«.

Večer s tem nikakor ni bil končan. Društvo je pripravilo asado-večerjo (un aplauso para los asadores, mimogrede povedano, in tudi za vse v kuhinji), med katerim smo si ob jedachi, pijači, klepetu in tudi skupnem petju hranili in ogreli telesa in duše. Očitno je bilo, da je med vaščani in umetniki nastala navdušena atmosfera, saj je veselje plapolalo po dvorani. Težko je povedati kdo je koga navdušil; najbolj verjetno je, da je šlo za medsebojno darovanje-prejemanje. Vse kaže, da so se pevci in njihovo spremstvo v Slovenski vasi res počutili kot doma, istočasno smo se pa domači nalezli veselega vzdušja obiskovalcev.

Okoli pol enih zjutraj je bil pa čas za odhod. Pri vhodu v Dom, ravno pred Hladnikovim spomenikom, so gostje še zapeli »Slovenec sem« v spremstvu mnogih Lanuščanov, nato so se pa še nepredvideno odločili za obisk cerkve Marije Kraljice, prve slovenske cerkve v Latinski Ameriki, kot je eden od navzočih pojasnil (in jih s tem tudi navdušil).

Za vse, ki smo imeli možnost tega doživetja, je bil ta poseben večer, ne le na kulturnem in umetniškem področju, temveč tudi (in predvsem) na družabnem. Udeležba je bila sicer skromna in upamo, da se bo ob podobnih priložnostih udeležilo še več ljudi, ki imajo veselje do slovenske pesmi in bratovskega srečanja. Čestitamo Društvu Slovenska vas za dobro organiziran večer, seveda pa tudi zboru Pevskega društva Logatec, za tako lepo glasbeno in socialno doživetje.

M.
Fotografija: Boris Rot

OBISKAL NAS JE PREDSEDNIK PAHOR

49. Pristavski dan

Kakor že običajno je v nedeljo, 23. oktobra potekalo praznovanje tokrat 49. obletnice Pristave. To praznovanje se ni začelo kot druga leta. Letos ni bilo

že med deveto in enajsto uro, kakor je kdo prihajal na Pristavo. Veliko zadovoljstva, nekaj skrbi in nestrpnega pričakovanja je bilo možno videti na obrazih navzočih. Ko

dviganja zastav takoj po zbiranju gostov na dvorišču. Marsikateri neopozorjeni obiskovalec bi lahko rekel: »Kako to, da ne izkazujejo spoštovanja do naših simbolov?« In smo vendarle storili. Čisto po naključju smo jih postavili v vrstni red, ki ga omenja nam znana mladinska himna: »Bog,

so se kazalci ure počasi bližali točki, kjer naj bi odmerili enajsto uro, so začeli prihajati gostje. Tudi na njihovih obrazih je bilo opaziti posebno vzdušje ob pričakovanju izrednega obiska. Bolj kot ponavadi se je napolnilo dvorišče, saj je nenavaden obisk privabil številnejšo zasedbo, kot običajno.

domovina, delo in čast!« Tako smo torej pričeli s sveto mašo in najprej počastili Boga in ga obenem prosili za pomoč pri nadaljnjem skupnem delu.

V časopisih in na plakatih je bilo objavljeno, da bo ob 11:15. uri dviganje zastav in po tem sveta maša. In tako bi tudi bilo. Teden pred prireditvijo smo dobili obvestilo, da bomo letos počaščeni s posebnim obiskom. Le zaradi tega smo morali naš jutranji program prilagoditi napovedanemu obisku.

Malo bi se rad ustavil pri novici o izrednem obisku in o učinkih, ki jih je povzročila med Pristavčanimi. Ko človek sprejema obiske, se po stari in lepi navadi potruji, da bi bil dom primerno pripravljen za goste, tako da bi se obiskovalci počutili kakor doma in kar se da prijetno. Seveda se je pospravljajanje pričelo že nekaj tednov poprej. Novica, da se bo pri nas ustavil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, je to pripravo še pospešila. Pospravljajanje prostorov je samo mali del teh priprav. Pregledati je bilo treba protokolarna pravila pri čemer nam je pomagala gospa Lenči Likožar Komar in še mnogo drugega. Veliko dela in vložena časa ter truda. Vse se je splačalo in to ne samo zaradi lepega izida, ampak predvsem zaradi prijateljskega in veselega vzdušja med pripravami in zadovoljstva po doseženem uspehu.

Premaknimo se časovno nazaj na dan obletnice. Za nas se je praznovanje pričelo

Počasi so se posamezni glasovi spremenili v glasen hrup, ki se je zopet umiril, ko nas je napovedovalka Marija Snežna Batagelj Klemenčič, po domače Maruška, povabila v zgornjo kapelo, kjer smo zbrano prisluhnili božji besedi in se zahvalili Bogu za novo dopolnjeno leto našega Doma.

Sveto mašo je daroval naš župnik g. Franci Cukjati. Ob strani so predstavniki mladine, mladcev in mladenk ter šolskih otrok, oblečeni v argentinske in slovenske narodne noše, spremljali argentinsko in slovensko zastavo. Mašo je vodil Dominik Oblak; prvo berilo je brala voditeljica šole ga. Andrejka Papež Córdoba, psalm predsednik mladine Matjaž Rožanec, drugo berilo predsednik Pristave Edvard Kenda in proučiteljica SDO Luči Ayerbe.

Po maši smo se zopet pomaknili v spodnje prostore, kjer smo se, ob pričakovanju obiska predsednika Republike Slovenije, gnetli blizu vhoda, da ne bi

zamudili trenutka, ko bo stopil med nas. Z majhno zamudo so se končno pripeljali predsednik in njegovi spremljevalci. Ze sam njegov prihod je bilo nenavadno doživetje za navzoče in tudi za sosede, ki so osuplo in začudeno gledali veliko število diplomatskih vozil in množično varnostno spremstvo, ki jo je poskrbela argentinska vlada zaradi uradnega obiska predsednika Boruta Pahorja.

Ob vhodu sta ga sprejela najprej predsednik Zedinjene Slovenije inž. Jure Komar in predsednik Pristave g. Edvard Kenda.

Skupaj so se pomaknili po hodniku, kjer je stal špalir narodnih noš raznih slovenskih pokrajin. Na koncu špalirja sta ga s kratko recitacijo pozdravila Mikaela Križ in Matej Modic. Takoj zatem smo se pomaknili proti prostoru, kjer je nekdaj stal mogočni ombú. Namesto ombuja sedaj tam stojita drogova in ob njuni strani sta čakala ga. Lili Tušek Kopač, predsednica odseka ZSMŽ in g. France Rant, bivši predsednik Pristave. Ko smo se zbrali, smo ob dviganju argentinske in slovenske zastave zapeli obe himni.

Ni bilo možno prezreti ganjenosti, ki se je lotila nekaterih obiskovalcev iz Slovenije ob glasnem in zbranim petju že argentinske himne, kaj šele ob zvokih slovenske, ki je močno donela iz ust slovenskih potomcev. Celo solze si lahko opazil na nekaterih obrazih, če si malo bolj pozorno pogledal. Kako ne bi čutili ponosa, ko gledaš majhne otroke četrte generacije, ki v koščku Slovenije v tujini, tako glasno in jasno pojejo slovensko himno.

Ko so utihnili zvoki himen in so zastave že plapolale na vrhu drogov, je prevzel besedo predsednik Pristave g. Edvard Kenda in lepo pozdravil vse zbrane. Posebno je pozdravil predsednika Republike Slovenije in spremljevalce, med katerimi je bila tudi ga. Jadranka Šturm Kocjan, veleposlanica Republike Slovenije v Argentini. Po pozdravu je g. Borutu Pahorju izročil knjigo »Argentina v slikah« z dvema trakovima v barvah argentinske in slovenske zastave, ki sta bila prepletana med seboj, kakor se tudi v nas prepletata dve domovini. Nato so sledile besede g. Boruta Pahorja, ki je izrazil občudovanje nad tem, kar je videl in doživel med kratkim obiskom pri nas v Argentini. Po nagovoru je predsedniku Pristave izročil v dar slovensko zastavo, ki je protokolarno darilo predsednika republike v letu praznovanja 25. obletnice samostojnosti Slovenije.

Zatem se je predsednik Borut Pahor slikal z narodnimi nošami, z odborom Pristave, z mladino, z otroki in družinami, kratko malo z vsakim, ki si je želel sliko z njim. Bil je tudi nekaj časa za rokovanje in kratke pozdrave. Med pozdravi je voditeljica Prešernove šole, ga. Andrejka Papež Córdoba, izročila brošuro 50. letnice šole. Tudi ga. Anka Savelli Gaser je predsedniku podarila knjigo »Moja zgodba« v imenu ZSMŽ. Čas je bil sicer odmerjen, ker je moral predsednik republike že v zgodnjih popoldanskih urah biti na letališču, kjer je vstopil na letalo s katerim je poletel preko Frankfurta nazaj v Slovenijo.

Hitro je bilo treba pričeti s kosilom, zato so predsednika pospremili v dvorano k glavni mizi. Vodili so ga po ovinkih, da bi mu razkazali kotičke Pristave. Dober vonj mesa na žaru ga je popeljal mimo le-tega, kjer je pozdravil delovne može in fante. In še zadnja postaja pred vstopom v dvorano je bila kuhinja, kjer se je slikal tudi s pridnimi kuharicami.

Nenavadno veliko ljudi je bilo letos prijavljenih na kosilo. Skoraj enkrat več, kot običajno. Čez dvesto ljudi je imelo priložnost okusiti dobro hrano, ki so pripravili naše kuharice pod vodstvom Polone Havelka in seveda može in fantje,

ki so pod vodstvom Matija Klemenčiča izvrstno pripravili meso na žaru.

Kosilo je potekalo ob prijaznem razgovoru, ob jedači in pijači. Predsednikovi spremljevalci so pričeli gledati na ure. Še posebno njegovi sodelavci, ki so morali skrbeti, da ne bi zamudili poleta. Videti je bilo, kako so mu kazali na uro rekoč, da je že čas. Od strani predsednika pa ni bilo videti kakšnega odziva. Očividno se je prijetno počutil med Slovenci v Argentini. Še zadnje presenečenje za njega je bilo petje, ki se je spontano oglasilo med navzočimi, kakor je sam priznal ob odhodu.

Čas je prišel in morali so se odpeljati na letališče. Veliko ljudi ga je pospremilo do vrat, kjer so mu še zadnjič pomahali ali segli v roko.

Obisk predsednika Republike Slovenije bo ostal nepozaben. V kratkih dneh, ko je bil med nami v Argentini, je intenzivno izkoristil čas, da bi obiskal čim več slovenskih društev in Slovencev. Iskal je pogovor z nami. Kaj je pomenil obisk

za nas in za prihodnost v odnosih med matično Slovenijo in med nami, prepustim vsakemu bralcu, saj je prvotni namen teh vrstic le opisovanje dogodkov in vtisov ob praznovanju skoraj okrogle obletnice Pristave.

Po tako razgibanem dnevu je prišel na vrsto kulturni program, ki se je vršil v zgornji dvorani. Najprej je občinstvo pozdravil predsednik Pristave, g. Edvarda Kenda, za njim pa predsednik Zedinjene Slovenije, inž. Jure Komar.

Po pozdravih je sledila podelitev priznanja odlikovancu g. Francetu Rantu za njegovo dolgoletno delo, kot predsednik in sodelavec na Pristavi. Prisrčno ga je nagovorila povezovalka celodnevnega programa ga. Maruška, spominsko plaketo mu je pa izročil sedanji predsednik Pristave.

Takoj zatem je sledila gledališka pred-

stava, ki jo opišemo posebej (glej stran 2).

Po predstavi smo zaključili lep dan ob zvokih glasbe, uživanju jedi in pijače ter prijateljskem razgovoru. Vse lepe doživete trenutke nam je Damijan Kopač ohranil za spomin v lepih fotografijah.

Vsem, ki so na kakršen koli način sodelovali pri pripravah, pri poteku pristavskega dne in pri pospravi, izrekamo prisrčno zahvalo.

Pristavi, kot ustanovi in vsem njenim članom, iskreno čestitamo in želimo še veliko lepih doživetij.

M.M.

Fotografije: Marko Vombergar

NOVICE IZ SLOVENIJE

SPROŠČENE CENE GORIV OB AVTOCESTAH

Trgovci (Petrol, OMV, Agip itd.) bodo marže za prodana pogonska goriva ob avtocestah in hitrih cestah določali sami. To sicer od aprila že velja za 100-oktanski bencin in kurilno olje, takrat se je namreč vlada odločila, da določanje cen omenjenih goriv prepusti trgovcem.

Oblikovanje cen 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva po državi pa bo, razen ob avtocestnem križu in hitrih cestah, ostalo enako kot doslej: metodologija za izračunavanje cen temelji na gibanju cen naftnih derivatov na svetovnem trgu in gibanju tečajev dolarja in evra, modelske cene pa se izračunavajo na podlagi 14-dnevnih povprečij.

Odločitev je usmerjena v to, da naj tujci, ki se peljejo čez Slovenijo, plačajo – poleg vinjete za prevoz po avtocestah – še dodatek k gorivu.

Če bo deregulacija cen naftnih derivatov na avtocestnem križu povzročila večje povišanje marž, zakon o kontroli cen omogoča vladi, da ponovno sprejme ukrep kontrole cen.

NA PODLUBNIKA Z DRONI

Zavod za gozdove preizkuša sistem ocenjevanja razširjenosti podlubnika v slovenskih gozdovih s pomočjo brezpilotnih letal, pri čemer mu je z brezpilotniki na pomoč priskočilo ministrstvo za obrambo. Z letali bodo poskušali okužena območja odkriti iz zraka, s čimer bi v primerjavi z identifikacijo s tal prihranili veliko časa.

TUDI V SLOVENIJI NASPROTUJEJO UBERJU

Sindikati Mladi plus, Svobodni sindikat Slovenije, Gibanje za dostojno delo in socialno družbo ter Svetovalnica za migrante so se izrekli proti vstopu Uberja v Slovenijo. Ta bo namreč po njihovem mnenju še poslabšal že tako negotove razmere v izvajanju taksi prevozov – s prihodom Uberja da se bo povečal razred prekarnih delavcev. V Uberju so odgovorili, da bodo ponudniki njihovih storitev v Sloveniji licencirana podjetja, ki zaposlujejo voznike, in licencirani samostojni podjetniki, ki bodo morali izpolnjevati najstrožje varnostne standarde.

LETOS ŽE ČEZ MILIJON OBISKOVALCEV

Postojnsko jamo je 1. novembra obiskal že milijonti obiskovalec letos, ta mejnik pa so dosegli prvič po letu 1985. Vendar je dogodek upravljavce ene največjih turističnih znamenitosti pri nas tako presenetil, da srečneža ali srečnice niso uspeli pričakati, kot bi se spodobilo.

ŠE PET LET

Generalna skupščina ZN je ustavnega sodnika, diplomata in profesorja mednarodnega prava Ernesta Petriča tretjič zapored izvolila za člana Komisije za mednarodno pravo ZN. Petrič je član komisije s petletnim mandatom od leta 2007. Komisija ZN za mednarodno pravo s sedežem v Ženevi ima 34 članov, ki so priznani strokovnjaki s področja mednarodnega prava.

PO SVETU

HILARY ALI DONALD?

V Združenih državah Amerike so ta torek izbirali novega predsednika. Kandidata, ki imata realne možnosti, da zasedeta omenjeno mesto, demokratka Hilary Clinton in republikanec Donald Trump, sta se zadnje dni mudila v zveznih državah, ki še niso bile odločene in sta jih morala nujno osvojiti za končno zmago. Ena od pomembnejših držav je Florida, ki ima 29 elektorskih glasov, in je že večkrat pomembno vplivala na končne številke. Ko bodo naročniki brali te vrstice, bo izid že znan.

OBUPNO STANJE V MOSULU

Posebne enote iraških oblasti so v torek, 2. novembra, prodrle v Mosul, ki je v rokah Islamske države. To jim je uspelo prvič po zavzetju mesta s strani omenjene skrajne skupine pred več kot dvema letoma. Iraške varnostne sile so ofenzivo na drugo največje iraško mesto, ki je v rokah Islamske države od leta 2014, začele sredi oktobra. V njej sodeluje približno 30 tisoč iraških vojakov ob podpori 60-članske mednarodne koalicije pod vodstvom ZDA. Humanitarne delavce po zadnjih napadih skrbi množični odhod civilistov iz Mosula. Več tisoč ljudi je zaradi bojev okrog mesta moralo zapustiti domove. Številka pa bi se lahko v prihodnjih dneh še povečala. Od začetka ofenzive je moralo domove zapustiti več kot 20.000 ljudi.

BREXIT SE ZAPLETA

Sodniki vrhovnega britanskega sodišča so odločili, da premierka Theresa May ne sme samostojno, brez odobritve britanskega parlamenta, sprožiti 50. členu

PISALI SMO PRED 50 LETI

NAŠA NALOGA

Narodni prazniki nimajo svojega pomena samo v tem, da so hvaležen spomin na važne dogodke v zgodovini, temveč tudi v tem, da v nas obnovijo narodno zavest, da nas opomnijo na dejstvo, da je za narod treba skrbeti in delati, ga ljubiti in se zanj žrtvovati. Postavimo nam za zgled velikane naše preteklosti, ki jim je bila ljubezen do naroda gonilna sila pri njihovih velikih dejanjih.

Narodova preteklost se po narodnih praznikih projicira v sedanost in nam govori o naših dolžnostih do naroda. Kliče nam: »Kakor so oni v preteklosti spoznali svoj čas in s svojim delom koristili narodu, tako morate tudi vi spoznati svoj čas in opraviti svojo nalogo, ki jo v razvoju zgodovine imate.« ...

Jože Žakelj na proslavi 29. oktobra v Slovenski hiši.

SLOVENCI V ARGENTINI

Proslava praznika slovenske svobode in dneva slovenske zastave. Slovenski demokratični izseljenci v Buenos Airesu so v soboto, 29. oktobra slovesno proslavili slovenski narodni praznik 29. oktober, kot spomin na tisti zgodovinski dan leta 1918, ko so padle zadnje vezi, ki so slovenski narod še vklepale v avstrijsko-madžarsko sužnost.

Proslava rojstnega dne slovenske svobode je letos zadobila še poseben pomen. Po odredbi Narodnega odbora za Slovenijo je bil ta dan proglašen tudi za dan slovenske zastave. V prihodnje bodo tako demokratični Slovenci v domovini in po vsem svetu dne 29. oktobra, vsako leto počastili slovensko narodno zastavo kot simbol slovenske narodnosti in državnosti. ...

Nastop slovenskega rojaka. Simfonični orkester zvezne policije v Buenos Airesu je imel koncert v soboto, 29. oktobra, na katerem so med drugim izvajali Koncert No. 1, Op. 23 Čajkovskega, v katerem je solistični del odigral na klavirju znani slovenski pianist g. Anton Soler-Biljenski. Žel je toplo priznanje.

Osebnostne novice. Na fakulteti eksaktnih ved buenosaireske univerze je dokončala študij kemije gdč. Meta Debeljak.

(Svobodna Slovenija, 3. novembra 1966 - št. 44)

Lizbonske pogodbe in s tem uradno začeti postopek za britanski izstop iz EU (Brexit). Vlada se bo na odločitev pritožila. V Združenem kraljestvu se je s to odločitvijo najvišjih sodnikov, začela neke vrste ustavna kriza. Britanska premierka Theresa May, ki je napovedovala, da bo 50. člen Lizbonske pogodbe sprožila najpozneje do konca marca prihodnje leto, se je pri tej odločitvi sklicevala na tako imenovane kraljeve zakone, ki določajo, da o zunanje-političnih zadevah Združenega kraljestva odloča vlada in ne parlament.

KAJ SE DOGAJA V TURČIJI

Turške oblasti se že desetletja spopadajo s tako imenovano Kurdsko delavsko stranko; sedanja oblast, ki se krepi v rokah enega samega človeka, predsednika Erdogana, pa želi s političnega prizorišča odstraniti tudi zmerno prokurdsko Ljudsko demokratično stranko. Njena prisotnost v parlamentu je bila moteča že ob vstopu v parlament pred letom in pol. Turško sodišče je odredilo uradno aretacijo vodilnih poslancev opozicijske kurdske Ljudske demokratične stranke, ter še sedmih drugih članov, ki so jih pridržali v noči na petek. Odredili so tudi pridržanje devetih novinarjev turškega opozicijskega časnika.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ENTRE LOS MEJORES

El instituto londinense Legatum hizo una comparación de 149 países del mundo. El estudio fue publicado en el periódico Independent de la capital británica. En el rubro de "bienestar" Eslovenia ocupa el puesto 20, lo cual, de por sí, es muy halagüeño. El primer lugar lo ocupa Nueva Zelanda. Suiza está cuarta, Alemania en el puesto 11 y Austria en el 15. Pero hay una categoría en la que Eslovenia ocupa el primer lugar y es en el rubro de "protección de la naturaleza", gracias a una política proteccionista muy agresiva. No le fue tan bien en otros rubros, como en el empresarial, donde está en el puesto 60. De todos modos, el resultado es muy alentador para un país pequeño y, sobre todo, muy joven. (Pág. 1)

500 AÑOS DE LA REFORMA

En su reciente viaje a Suecia el papa Francisco firmó con la Iglesia Luterana un acuerdo, que lleva el título "Del conflicto a la comunidad". Siguiendo el ejemplo en Murska Sobota se llevó a cabo una reunión ecuménica, de la que participaron representantes de la Iglesia Católica y la Evangélica. Encabezaron el encuentro el obispo de Murska Sobota Peter Štumpf y el evangélico Geza Erniša. Estuvieron presentes también pastores de la Iglesia Pentecostal y los ortodoxos serbios. Se habló de la propuesta de buscar "una sola Iglesia de Cristo", y se enfatizó en "buscar los que nos une y dejar de lado lo que nos separa". (Pág. 2)

45 AÑOS DE MUSICA Y CANTO

El coro esloveno de San Justo cumplió 45 años de ininterrumpida y fructífera labor. Creado por Andrej Selan, con un inicio humilde, fue creciendo en el tiempo, hasta convertirse en la agrupación vocal más importante de la colectividad. Con los años, la dirección pasó a las manos de la hija del fundador, la Prof. Andrejka Selan de Vombergar. El concierto de aniversario fue toda una fiesta. En la primera parte hubo canciones tradicionales eslovenas, argentinas e internacionales. El segundo segmento comprendió la obra "Gloria" de Antonio Vivaldi, con la participación de una orquesta de cámara. El "Aleluya" de Haendel, marcó el final, con la certeza de un logro gigante de 45 años con la música y deseos de un futuro venturoso y fructífero. (Pág. 3)

UN CONCIERTO GENIAL

La comunidad de Hladnikov dom, en Slovenska vas de Lanús, recibió la visita del coro de la localidad eslovena de Logatec. Fue el sábado 29 de octubre y despertó el entusiasmo y la alegría de los presentes. Hubo una inmediata y espontánea simpatía entre los cantantes y el público, que duró todo el concierto y se prolongó en el posterior encuentro social. Fue una expresión artística de calidad y un encuentro de corazones y voluntades, que se prolongó hasta altas horas de la noche. (Pág. 3)

ANIVERSARIO Y VISITA EN PRISTAVA

El pasado domingo 23 de octubre la comunidad eslovena de Pristava, en Castelar, celebró su 49 aniversario. El hecho coincidió con un a destacada visita, ya que se hizo presente el presidente de la República de Eslovenia, Sr. Borut Pahor. Fue el punto destacado de la jornada, que había comenzado con una santa misa. El presidente fue recibido con entusiasmo y participó del acto oficial del aniversario. Estuvo a disposición de quien quisiera saludarlo y se sacó fotos con los niños en trajes típicos, con las maestras y la comisión directiva de la institución. Recibió regalos y recuerdos y acompañó a la comunidad en el almuerzo de camaradería. Debido al horario de su vuelo de regreso tuvo que dejar la fiesta antes de terminar. Una obra de teatro completó el aniversario de esta comunidad, que, el borde del medio siglo de vida, conserva los valores slovenos y cristianos legados por nuestros mayores. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com

Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Danijel Kocmur, Damijan Kopač, Ivana Tekavec, Martin Sušnik, Boris Rot, Miloš Mavrič in Marko Vombergar.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1300.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.930.-; beli papir \$ 2.190.-; Bariloche; \$ 1.625.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones - Asesoramiento nueva ley de ajuste previsional. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PSICOLOGIJA

Lic. Verónica Selan - M.N. 61199. Psicoterapia individual, de pareja y familia. Atención psicológica para adolescentes y adultos. Libertad y Av. Corrientes - Zona microcentro-Tribunales. Tel.: 15 5869 8650. E-mail: veroselan@yahoo.com.ar
Horario de atención: Lunes a Viernes 9 a 13 hs.

OBVESTILA

SOBOTA, 12. novembra:
Zaključna prireditev tečaja RMB, v Slovenski hiši.**NEDELJA, 13. novembra:**
V Hladnikovem domu 64. obletnica Društva Slovenska vas.**ČETRTEK, 17. novembra:**
Z.S.M.Ž. San Martín ob 16. uri srečanje v kuhinji z Anico Rode.**NEDELJA, 20. novembra:**
Praznik Kristusa Kralja v cerkvi Marije Pomagaj ob 10. uri.**SOBOTA, 26. novembra:**
V Carapachayu VII Evropski večer ob 19,30.**ČETRTEK, 8. decembra:**
Prvo sveto obhajilo.

64. OBLETNICA DRUŠTVA SLOVENSKA VAS

»Ustvarjamo našo prihodnost«

V nedeljo 13. novembra v Hladnikovem Domu

9.00 Sveta maša v cerkvi Marije Kraljice
10.15 Dviganje zastav
11.00 Kulturni program:
Pozdravi, plesi, petje, odrski prizor
13.00 Slavnostno kosilo

Mons. J. Hladnik 3970 - Rem. de Escalada

Prisrčno vabljeni!

SLOVENCİ IN ŠPORT

SVETOVNA ZMAGA MARKA BALOHA

Slovenski ultramaratonski kolesar Marko Baloh (foto) je zmagal na svetovnem prvenstvu v 24-urnem kronometru v Borregu Springs v ZDA v kategoriji 40-49 let, ob tem pa prvič v karieri zmagal še v svetovnem pokalu 24-urnih tekem. V skupnem seštevku svetovnega pokala 24-urnih dirk je Baloh zmagal z veliko prednostjo pred drugouvrščenim Angležem Chrisom Hopkinsonom. V treh letošnjih dirkah je vedno presežal 800 km, skupaj pa je prevozil 2572 km.

„Svetovni pokal v 24-urnem kronometru je bil eden izmed glavnih ciljev letošnje sezone. Zato je bil osnovni cilj na svetovnem prvenstvu preseči 500 milj (800km) ... Sam sem izjemno zadovoljen, da sem kljub težavam vztrajal in dosegel odličen rezultat. Zmaga v svetovnem pokalu je pika na i odlične sezone, da ne rečem kariere, na katero sem zelo ponosen,“ je dejal Baloh.

PRVE ZMAGE ANE MARIJE ŠETINA

Slovenska igralka badmintona Ana Marija Šetina je zmagala na mednarodnem turnirju za svetovno jakostno lestvico serije Futures v Hatzorju v Izraelu. Med posameznicami je bila v finalu boljša od Rusinje Irine Šorokove z 21:16 in 21:14. To je njena prva zmaga v karieri na turnirjih za svetovno jakostno lestvico, kjer trenutna zaseda 219. mesto. S to zmago pa se bo zavihtela pod 200. mesto.

ROBI LETOS NE BO LETEL

Slovenski smučarski skakalec-letelec Robert Kranjec zaradi poškodbe kolena v tej sezoni ne bo tekmoval. Zaradi bolečin v kolenu, ki jih je čutil že nekaj časa, je 35-letni trinajsti skakalec opravil pregled z magnetno resonanco. Prvi izvidi so pokazali poškodbo križnih vezi.

SMRT SLOVENSKEGA ALPINISTA

Potem ko je v javnost prišla vest o smrti slovenskega in italijanskega alpinista v gorovju Mont Blanc, so na Planinski zvezi Slovenije potrdili, da je v plazu v gorah nad Val Venijem v Italiji umrl 34-letni vrhunski slovenski alpinist Domen Kastelic iz Novega mesta.

PRIPRAVE NA KVALIFIKACIJE IN PRIJATELJSKO TEKMO

Selektor slovenske nogometne reprezentance Srečko Katanec je na Brdu pri Kranju objavil seznam nogometašev, na katere bo računal na kvalifikacijski tekmi za SP 2018 na Malti 11. novembra in na prijateljski tekmi na Poljskem tri dni pozneje. Na seznamu je nekaj novincev, predvsem v obrambni vrsti, kjer je nekaj težav s poškodbami in kaznimi. Tako zaradi kazni Katanec ni mogel poklicati Aljaža Strune, težave s poškodbami imata tudi Boštjan Cesar, ki bo verjetno lahko igral, in Bojan Jokić, ki bo zraven, ne bo pa igral zaradi zlomljenega prsta. Tako se je Katanec odločil poklicati Olimpijinega Antonia Delameo Mlinarja in Gregorja Sikoška iz Kopra.

Marko Baloh

Marija Šetina

Novo odkritje
na Tartinijevem kipu v Piranu

Restavrirali centra zavoda za kulturno dediščino so na violini Tartinijevega kipa, ki stoji v Piranu, odkrili do zdaj nepoznani napis s čustveno vsebino.

V zadnjih tednih so namreč strokovnjaki Resta-

Dal Zotto Dobra modra lepa k Bogu vzeta 9-19-1893 tvoj Anton dal Zotto.

Za osebni in čustveni ljubezenski zapis na kipu je avtor izbral težko dostopno mesto na robu violine. S tem pa očitno za skoraj celih 120 let dosegel svoj namen, in sicer, da to ne bo zlahka vidno. Kiparjevo posvetilo ženi je tako za gledalce in strokovnjake ostalo skrito več kot stoletje.

Ob 200. obletnici rojstva skladatelja in violinista Giuseppeja Tartinija (1692-1770), ki se je rodil v Piranu, so njegovi someščani s pomočjo vseh Istranov zbrali denar, da so spomenik glasbenika naročili pri takrat najuglednejšem beneškem kiparju iz konca 19. stoletja.

Antonio Dal Zotto je leta 1883 izdelal tudi kip italijanskemu pesniku in dramatikumu Carlu Goldoniju ob Rialtu v Benetkah in tri leta prej slikarju Tizianu v Pieve di

Cadore.

Vendar pa prav za Tartinijev kip mnogi menijo, da mu je ta najbolj uspel. Podstavek je izdelal tržaški klesar Antonio Tamburilini.

Skulptura z napisom, da je posvečena Giuseppeju Tartiniju iz Istre, sicer ni bila postavljena ob 200. obletnici, temveč leta 1896. Tartinijev trg pa je nastal dve leti pred njegovo postavitvijo, po tem, ko so mandrač (notranje pristanišče) zaradi smrada in nečistoče zasuli. Nastala je prostorna tržna ploščad, okoli katere so zgradili vse pomembnejše meščanske ustanove in stavbe.

Pobarvajte polja, ki so zaznamovana s pikami. Kaj dobite?

info@.....com.ar

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava
Svobodne SlovenijeSklepna prireditev
Slovenskega srednješolskega tečaja
ravnatelja Marka Bajuka

Slovenska hiša, 12. novembra 2016

ob 16.30: razdelitev spričeval
ob 17.00: sv. maša
ob 18.00: prireditev v dvorani

Dijaki, starši in prijatelji tečaja prisrčno vabljeni!

